

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 2 επισημαίνεται ότι η αποτυχία δεν θα πρέπει να εγκλωβίζει την ανθρώπινη φύση στην απογοήτευση και στην αδράνεια, γιατί αποτελεί:

- το βασικό συστατικό κάθε προσπάθειας για δημιουργία,
- ένα στάδιο που ενδυναμώνει και ενισχύει το έργο μας.

Συμφωνεί με τις απόψεις του Κειμένου 1, όπου η αποτυχία αντιμετωπίζεται ως:

- προπομπός της επιτυχίας,
- γόνιμη διαδικασία επανακαθορισμού στόχων και επανεκτίμησης δυνάμεων,
- ευκαιρία για μία διαδρομή αυτογνωσίας.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο συγγραφέας αποτυπώνεται μέσα από την αυτούσια παράθεση της παραίνεσης του δασκάλου του:

«Να βάζετε σαν στόχο το φεγγάρι, γιατί, ακόμη και αν αποτύχετε, θα βρεθείτε ανάμεσα στα αστέρια».

Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει αβίαστα από τις λογικές σκέψεις που έχει ήδη παρουσιάσει, αξιοποιώντας μάλιστα το σχήμα «άρση- θέση», στο επιλογικό τμήμα του κειμένου του:

Ίσως είναι καιρός να επαναπροσδιορίσουμε πιο emphaticά ότι μια αποτυχία δεν είναι το οδυνηρό τέλος μιας διαδρομής, αλλά μια πιο γόνιμη και έμπειρη «νέα αρχή» προς την επιτυχία!

Και ίσως να είναι καιρός να μην αποζητούμε την ευκολία των χαμηλών στόχων, αλλά να απαιτούμε από τον εαυτό μας και τους οικείους μας την ανάληψη πραγματικών προκλήσεων.

Οι παραπάνω σκέψεις στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 1 ανακεφαλαιώνουν επιχειρήματα που διατυπώθηκαν στην προηγούμενη έκταση του κειμένου:

2^η παράγραφος: Ένας άνθρωπος που θέτει υψηλούς στόχους είναι λογικό να βιώνει την αποτυχία, ενώ με χαμηλούς στόχους μπορεί να την αποφύγει, αλλά δεν εξερευνά, δεν δοκιμάζει τις δυνάμεις του, τελικά δεν καταφέρνει κάτι.

3^η παράγραφος: Σημασία έχει να μαθαίνει κάποιος από την αποτυχία και να πλουτίζει σε εμπειρίες. (Δίνεται και το παράδειγμα του Έντισον ως τεκμήριο).

4^η παράγραφος: Η επίτευξη δύσκολων εγχειρημάτων και η γόνιμη επεξεργασία των αποτυχιών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία στη χώρα μας. (ανάπτυξη καινοτομίας και επιχειρηματικότητας)

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α.

- «**Απέτυχα στο διαγώνισμα**» (1^η παράγραφος, Κείμενο 1) → αυτούσια παράθεση των λόγων της κόρης του συγγραφέα, που συνιστούν την αφόρμηση του προβληματισμού του σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της αποτυχίας.

- **Απλώς είχε βρει 10.000 τρόπους, οι οποίοι δεν δούλευαν πριν πραγματοποιήσει τον στόχο του!** (3^η παράγραφος, Κείμενο 1) → το θαυμαστικό αξιοποιείται, για να δηλώσει ο συγγραφέας την έκπληξή του για τον μεγάλο αριθμό προσπαθειών που προηγήθηκαν της σπουδαίας εφεύρεσης του Έντισον και να τονίσει ότι ακόμη και λαμπρά μυαλά της επιστήμης και της τεχνολογίας έχουν δοκιμάσει απειράριθμες φορές την αποτυχία, χωρίς να αποθαρρύνονται, αλλά αξιοποιώντας την, για να προχωρήσουν περαιτέρω.

- «**νέα αρχή**» (5^η παράγραφος, Κείμενο 1) → μεταφορική σημασία της φράσης, προκειμένου να δηλωθεί emphaticά ότι μία αποτυχία όχι μόνο δεν συνιστά το τέλος των προσπαθειών μας, αλλά σηματοδοτεί ακριβώς την έναρξη της επιτυχημένης έκβασής τους.

β.

«Ας συμφιλιωθούμε με την ιδέα ότι πρόκειται για ένα στάδιο που ενδυναμώνει και ενισχύει το έργο μας.» (3^η απάντηση, Κείμενο 2)

→ «Πρέπει/ Είναι ανάγκη /Χρειάζεται/ Επιβάλλεται να συμφιλιωθούμε με την ιδέα ότι πρόκειται για ένα στάδιο που ενδυναμώνει και ενισχύει το έργο μας.»

Η προτρεπτική διατύπωση είναι καταλληλότερη στο συγκεκριμένο είδος κειμένου, δεδομένου ότι πρόκειται για συνέντευξη που απευθύνεται στο ευρύ κοινό. Πρόθεση του ομιλούντα είναι, σε τόνο φιλικό και οικείο, να διατυπώσει μία παραίνεση, η οποία συνιστά

και τον κύριο στόχο της πρωτοβουλίας του ΡΥΦ. Πρόθεσή του είναι να συνειδητοποιήσει ο αναγνώστης τη σημασία της αποτυχίας και να αναθεωρήσει παγιωμένες απόψεις που τον κρατούν δέσμιο μιας αποθαρρυντικής νοοτροπίας και όχι να τον κάνει να αισθανθεί υποχρεωμένος ή (πειθ)αναγκασμένος να προβεί σε αλλαγή πλεύσης ζωής.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία τα εξής:

- την έντονη αντίθεση ανάμεσα στα φιλόδοξα όνειρα των μουσικών ενός παραθαλάσσιου κέντρου (1η στροφή: στόχοι υψηλοί, να διακριθούν στην κλασική μουσική, να παίξουν σε μεγάλες σκηνές, να εισπράξουν διθυραμβικές κριτικές) και στην πεζή πραγματικότητα που βιώνουν (2η στροφή: νιώθουν ξεπεσμένοι, γιατί βιώνουν την επαγγελματική εξουθένωση, παίζοντας χαμηλού επιπέδου μουσική σε ένα σκηνικό παρακμής και αδιάφορης ρουτίνας)· η αντίθεση υπογραμμίζεται με τη χρήση ονοματικών συνόλων και -κυρίως- αξιολογικών επιθέτων, που αναδεικνύουν τις διαφορές ανάμεσα στο ονειροπόλο και πολλά υποσχόμενο παρελθόν (Κάποτε) και στο απογοητευτικό παρόν (Τώρα): όνειρα μεγάλα, αμφιθέατρα κατάμεστα - φτωχικό, παραθαλάσσιο κέντρο, φτηνή τζαζ, άδειες καρέκλες, άδεια τραπέζια, αδιάφορα νυσταγμένα γκαρσόνια
- τον παρενθετικό στίχο στη 2η στροφή «-στο πιάνο μια γρηά τους συνοδεύει-», με τον οποίο ολοκληρώνεται η μίξερη εικόνα της μουσικής μπάντας·
- οι επαναλήψεις λέξεων/ φράσεων που τονίζουν την παρακμή: τι κι αν, άδειες – άδεια, τραγουδώντας τραγουδάκια.

Τέλος, ο μαθητής/ η μαθήτρια, ανάλογα με τον παραστατικό του/της κύκλο και τον βαθμό αναγνωστικής ανταπόκρισης, μπορεί να τοποθετηθεί ως προς το δεύτερο ζητούμενο.